

กระทู้ถามที่ ๕๖๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๕ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอย้ายเขตพื้นที่การจำหน่ายประปาในเขต ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ราษฎรหมู่ที่ ๑๐ และ ๑๒ ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ประมาณ ๑,๕๐๐ คน ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ในการอุปโภค บริโภค ทำให้ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการเป็นโรคภัยต่าง ๆ อีกด้วย หากการประปาส่วนภูมิภาคขยายเขตจำหน่ายประปาไปในพื้นที่ดังกล่าวก็จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวได้เพราะประปาเป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอันเป็นแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่รัฐต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๔ (๑๐) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายสนับสนุนให้การประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดตาก ขยายเขตจำหน่ายประปาทั่วทุกตำบลในเขตอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก หรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

๒. หากกระทรวงมหาดไทยไม่สามารถดำเนินการได้ตามข้อ ๑ กระทรวงมหาดไทยจะมีมาตรการอย่างไรในการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรอย่างเร่งด่วนในหมู่ที่ ๑๐ และ ๑๒ ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการขยายเขตจำหน่ายประปาในหมู่ที่ ๑๐ และ ๑๒ ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก หรือไม่ ถ้ามีจะจัดสรรได้ในปีงบประมาณใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เชิรชัย สุวรรณเพ็ญ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดตาก

คำตอบกระทู้ถามที่ ๕๖๕ ร.

ของ นายเชิรชัย สุวรรณเพ็ญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง ขอย้ายเขตพื้นที่จำหน่ายประปาในเขต ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

ข้าพเจ้า นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่ คือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ๗ แห่ง เทศบาลตำบล ๒ แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลกระเซาะ ซึ่งท้องถิ่นจัดทำระบบประปาเอง และเทศบาลตำบลบ้านตาก ที่ดำเนินกิจการประปาโดยการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) สาขาตาก (หน่วยบริการบ้านตาก) โดยปัจจุบันให้บริการเฉพาะในเขตเทศบาลตำบลบ้านตาก และพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลตากออก และตำบลตากตก มีรายละเอียด ดังนี้

๑. อบต. ตากตก มีจำนวน ๑๑ หมู่บ้าน อยู่นอกเขตเทศบาลทั้งหมด กปภ. ให้บริการน้ำประปาบางส่วนเฉพาะบริเวณที่ติดกับเขตเทศบาลตำบลบ้านตาก ได้แก่ หมู่ที่ ๖, ๗, ๘, ๙ และ ๑๐ สำหรับหมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ และ ๑๑ การบริการน้ำประปาอยู่ในความรับผิดชอบของ อบต. ตากตก

๒. อบต. ตากออก มีจำนวน ๑๕ หมู่บ้าน อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านตาก จำนวน ๗ หมู่บ้าน กปภ. ให้บริการน้ำประปาครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ได้แก่ หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ และ ๑๔ สำหรับ หมู่ที่ ๗, ๘, ๙, ๑๓ และ ๑๕ ที่อยู่ติดกับเขตเทศบาลบ้านตาก กปภ. ได้ให้บริการน้ำประปาบางส่วน สำหรับหมู่ที่ ๑๐, ๑๑ และ ๑๒ อยู่ในความรับผิดชอบของ อบต. ตากออก ซึ่ง กปภ. ไม่ได้ให้บริการน้ำประปา

จากการสำรวจพื้นที่หมู่ที่ ๑๐ และหมู่ที่ ๑๒ ตำบลตากออก ตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ ร้องขอ นั้น อยู่ห่างจากที่ตั้งระบบผลิตของ กปภ. ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร อยู่นอกพื้นที่จำหน่ายของ กปภ. อยู่ในความรับผิดชอบของ อบต. ตากออก มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่สูง ไม่สามารถจ่ายน้ำจากระบบผลิตของ กปภ. ได้โดยตรง จะต้องก่อสร้างสถานีเพิ่มแรงดัน ทำให้วงเงินงบประมาณค่าก่อสร้างวางท่อขยายเขตสูงมาก และจากการสำรวจพบว่า หมู่บ้านดังกล่าว มีระบบประปาหมู่บ้านให้บริการครอบคลุมพื้นที่เกือบทั้งหมด โดยใช้แหล่งน้ำบาดาล แต่ไม่มีระบบกรองน้ำ ทำให้คุณภาพน้ำประปาไม่ได้มาตรฐาน และไม่เพียงพอกับความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้ง

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคบริเวณดังกล่าว เห็นควรให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเอง จะเหมาะสมกว่า เนื่องจากการปรับปรุงระบบประปาเดิมของหมู่บ้านใช้งบประมาณค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับการวางท่อขยายเขตจาก กปภ. โดย กปภ. ยินดีให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ ได้แก่ การสำรวจ ออกแบบ งบประมาณการปรับปรุงระบบประปา เพื่อให้ท้องถิ่นนำไปขอตั้งงบประมาณประจำปี ผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต่อไป

สำหรับการดำเนินกิจการประปา มีกฎหมายและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๘ ให้ กปภ. มีอำนาจดำเนินการเพื่อจำหน่ายน้ำประปาในท้องที่ ซึ่งอยู่นอกเขตที่การประปานครหลวงมีอำนาจดำเนินการ (พื้นที่ ๗๓ จังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ)

๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่จัดระบบการให้บริการสาธารณะในท้องถิ่น

๓. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๒๓ ได้รวบรวมกระทรวงที่มีภารกิจทางด้านน้ำ เช่น กรมทรัพยากรน้ำ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ไว้ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมาตรา ๓๑ ให้กระทรวงมหาดไทยมีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อดูแลการปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ การดำเนินการที่ผ่านมา มีหน่วยงานหลักจำนวน ๓ หน่วยงาน ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการประปา ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดำเนินการบริหารจัดการระบบประปาท้องถิ่น เช่น ประปาเทศบาล, ประปา อบต. และประปาหมู่บ้านทั่วประเทศ โดยได้รับงบประมาณประจำปี เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคอย่างถาวร

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมทรัพยากรน้ำและกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นหน่วยงานหลักที่ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ ได้แก่ การสำรวจ และการประเมินศักยภาพแหล่งน้ำทั่วประเทศ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการเอง

๓. การประสานส่วนภูมิภาค ได้ยุติการรับโอนกิจการประปาจากท้องถิ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๘ แต่ยังคงจัดทำโครงการวางท่อขยายเขตจ่ายน้ำไปยังพื้นที่ใกล้เคียง ตามที่ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล แต่เนื่องจากแต่ละปี กปภ. ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวนจำกัด ขณะที่ประชาชนร้องขอให้วางท่อขยายเขต ฯ เป็นจำนวนมาก ประกอบกับตั้งแต่ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ กปภ. ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล สำหรับโครงการวางท่อขยายเขตจ่ายน้ำ จึงต้องใช้เงินรายได้ของ กปภ. ดำเนินการเอง แต่ด้วยข้อจำกัด ด้านงบประมาณ ประกอบกับจะต้องกระจายงบประมาณให้ทั่วถึง จึงต้องทอยอดดำเนินการ โดยพิจารณาจากเหตุผลความจำเป็น และงบประมาณค่าก่อสร้าง อย่างไรก็ตาม กปภ. จะให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ เช่น การสำรวจ ออกแบบ งบประมาณการค่าก่อสร้างระบบประปา การฝึกอบรม การดูแลรักษาระบบประปา ให้กับท้องถิ่นตามที่มีการร้องขอ